

ՅԻՍՈՒՍԻ ՅԱԶՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

«Ամենայն իմն կատարեալ է» (Յովհ. ԺԹ 30)

Յիսուս Քրիստոսի կեանքիմ պատմութիւնը գրի առած չորս աւետարանիչները, հետեւեալ ձեւով մկարագրած են Ամոր մահը.-

- «Եւ Յիսուս դարձեալ աղաղակեց բարձր ձայնով եւ հոգիմ արձակեց» (Մատթ. ԻԷ 50):

- «Յիսուս բարձր ձայն մը արձակեց եւ հոգիմ աւամղեց» (Մարկ. ԺԵ 37):

- «Եւ Յիսուս բարձր ձայնով պոռաց ու ըսաւ. Հայր քու ձեռքիդ մէջ կը յամռնեմ իմ հոգիս: Երբ այս ըսաւ հոգիմ աւամղեց» (Ղուկ. ԻԳ 46):

- «Երբ առաւ քացախը՝ ըսաւ. ամէն իմն կատարուած է: Գլուխը խոնարհեցուց եւ հոգիմ աւամղեց» (Յովհ. ԺԹ 30):

Վերոյիշեալ տողերու ըմբերցումէն ի յայտ կու գայ որ առաջին երեք աւետարանիչները ուշադրութեամբ մատնանշած են Յիսուսի մեռնելէն առաջ բարձր ձայնով աղաղակելը. միմէն չորրորդը՝ զամբ ըրած է այդ յիշատակութիւնը: Միւս կողմէ սակայն, ուշագրաւ է մկատել որ միայն Յովհաննէս առաքեալն է, որ մեծ վարդապետիմ մահուան վերջիմ վայրկեանը պատկերացուցած ատեն, յիշատակած է Ամոր խօսքը՝ թէ «ամէն իմն կատարուած է»:

Յիսուս ի՞նչ ըսել կ'ուզէր յիշեալ խօսքով:

Օրմամեան Սրբազամ, «Համապատում»իմ մէջ խորհրդածելով այդ մասիմ կ'ըսէ.

«Երբ որ Յիսուս իրեն մատուցուած քացախը ըմդումեցաւ, բոլոր եղածները միտքը բերելով, եւ տեսնելով որ այլեւս իրեն համար ըմելիք պարտաւորութիւն մը չէր մնացած՝ զոհումակութեան շնորհով մը յայտարարեց, թէ «Ամենայն իմն կատարեալ է». իւր երկմառաք պաշտաման ըմթացքը լրացած է, քարոզութեանց եւ հրաշագործութեանց շրջանը աւարտած է, իւր կեանքիմ զոհաբերութեան պարտքն ալ կատարած է, ամէնէն դառնակսկիծ ցաւոց բաժակը քամած է, իւր մարմնոյմ ամբողջ արիւմն ալ թափած է, այլեւս գործ մնացած չէ. «Ամենայն իմն կատարեալ է»: Իմն որ աստուածայիմ կարգադրութեամբ որոշուած էր, իմն որ մարգարեակամ գուշակութեամբ մախատեսուած էր, իմն որ մարդկայիմ փրկութեան խորհուրդը պահանջած էր, ամէնն ալ եղած լմնցած է. «Ամենայն իմն կատարեալ է» (Էջ 643-644):

Արդարեւ, Յիսուս հոգիմ աւամղեց այմ խոր գիտակցութեամբ որ իր առաքելութիւնը յաջողութեամբ պսակուեցաւ եւ թէ իմք յաղթակամ դուրս եկաւ պատերազմէմ:

Ի՞նչ էր Յիսուսի առաքելութիւնը:

Ծմնողոց Գիրքի ըմբերցումէն գիտենք որ Աստուծոյ ստեղծագործութեանց փառապսակը եղող մարդը անհմազամդ գտնուեցաւ աստուածայիմ հրահամգիմ եւ մեղամշեց իր Արարիչիմ: Իր օրիմազամցութեան համար ամ վտարուեցաւ դրախտէմ: Երկրի վրայ, մարդկութիւնը ժառանգեց ադամակամ մեղքը ու հետեւելով ապստամբ հրեշտակներու, կորսմցուց «Աստուծոյ պատկերիմ ու մմամողութեամբ» ստեղծուած ըլլալու իր արժամիքն ու վեհութիւնը ու ըմկմեցաւ շարագործութեանց տիղմիմ մէջ:

Աստուած, սակայն, այմքամ կը սիրէր մարդ արարածը, որ ամոր փրկութեան համար իր Միածին Որդիմ զրկեց աշխարհ: Յիսուսի առաքելութիւնը աստուածայիմ գերագոյմ սիրոյ արտայայտութիւնն էր համդէպ տառապած մարդկութեան: Խաչիմ վրայ Քրիստոսի թափած արիւնով մարդկութիւնը ձերբազատուեցաւ ադամակամ մեղքէմ: Յիսուս իր վերջիմ աղօթքիմ մէջ յայտարարեց. «կատարեցի այմ գործը գոր յամձմեցի իմծի՝ ըմելու համար ... եւ ամոնց սիրոյմ համար կը մուիրագործեմ իմ ամձս» (Յովհ. ԺԷ 4, 19):

«Ամ ստեղծեց մեզ եւ ոչիմշէմ գոյութեան բերաւ», կ'ըսէ Սարգիս Ծմորհալի, «Իր խօսքով պատուեց, իր պատկերով զարդարեց, իսկ մենք խօսքով իսկ շմորհակալ չեմք ըլլար: Ամ մեզի համար ստեղծեց երեւելի արարածները, տէր, իշխան եւ թագաւոր մշա-

Ոսկեց մեզ ամենուր վրայ, իսկ մենք կ'ուրամամք Ամոր պարզեւմերը: Իր Միածին եւ սիրելի Որդին տուաւ մեզի համար, էակից եւ համագոյ Ս. Հոգին ղրկեց, իսկ մենք Ամոր սիրոյն համար ոչ մէկ վիշտի կը համբերեմք ... Երբ մեղաւոր էիմք Ամ աշխարհի սեր յայտնեց մեզի եւ Քրիստոս մեզի համար մեռաւ, որչա՛փ աւելի պիտի ապրիմք Ամոր կեանքով երբ հաշտուիմք: Սիրեմք զԱստուած իմշպէս որ պէտք է սիրել ... Աստուծոյ սերը մեզի համար կեանք եւ յոյս, խնդութիւն եւ արքայութիւն, ամենառ բարիք եւ պարծանքի պսակ համարեմք ... իմէ որ Աստուծոյ սիրոյն հակառակ է հեռացմեք մեզմէ եւ ամոնց փոխարէն մասնաւորաբար Աստուծոյ սիրոյն զօրութիւնը ըմբռնիմք մեր հոգիմէրում մէջ եւ ամո՛ղ զարդարեմք մեր ամենքը, ամո՛ղ պսակեմք մեր զուխը եւ սրբեմք մեր միտքը ու սիրտը: Ըստ Որոտմամ որդիիմ՝ Աստուած սեր է. ամ որ սիրոյ մէջ կ'ապրի Աստուծոյ մէջ կը բնակի եւ Աստուած ալ՝ իր մէջ» (Յորդորակներ, էջ 133-138):

Մեր սիրոյն համար Յիսուս իր ամեն զոհեց որպէս զի փրկուիմք չարի իշխանութենէ: Իր առաքելութեան ընթացքիմ տեւապէս քարոզեց սիրոյ բարոյացուցիչ դերը մեր անհատական, ըմտանկան եւ ընկերային կեանքիմ մէջ:

«Յիսուս կ'ուզէ որ զիմքը սիրեմք», կը վկայէ Թորգոմ Պատրիարք Գուշակեան, «վասն զի իմք սիրեց զմեզ. սերը՝ սեր միայն կ'արթնցնէ: Յիսուս հեռաւոր իտէալ մը՝ մարդկութեան վրայ սաւառնող զաղափարի մը պատկերը չէ, վեհագոյն սերմ է ամ, Աստուծոյ սերը, սիրող եւ իմքզիմքը մուխող մարդու մը մէջ մարմնացած Աստուծոյ սեր: Ամիկա ոչ միայն սիրած է այլ մաեւ այժմ եւ միշտ կը սիրէ. քրիստոնէութիւնը սերմ է. սեր՝ յԱստուծոյ առ մարդը, սեր՝ ի մարդոյ առ Աստուած, սեր ի մէջ մարդկան. ցուրտ է բարոյականը որում մէջ սեր չկայ» (Քարոզներ, էջ 157):

Յիսուս, իր ապրած կեանքով, օրինակ դարձաւ մարդկութեան եւ ցոյց տուաւ սիրոյ մասնապարհը, որպէս զի մարդը վերահաստատէ «Աստուծոյ պատկերի ու մամոզութեան» իր դիրքը:

Իմշպէ՛ս Յիսուսի առաքելութիւնը յաջողութեամբ պսակուեցաւ:

Քրիստոս աշխարհ եկած էր մարդկութեան փրկիչը ըլլալու: Իր երկրային կեանքի ամբողջ տեւողութեան Յիսուս կեդրոնացած մնաց իր կոչումիմ վրայ: Բազում փորձութեանց դիմադրեց եւ երբեք իր ամեն չգատեց Աստուծմէ, երբեք դէմ չկեցաւ Աստուծոյ հրահանգիմ. այլ միշտ, ամէն ինչ կատարեց Աստուծոյ հետ համագործակցաբար: Ամ ապրեցաւ մերդաշնակ կեանք մը Աստուծոյ հետ: Աղօթքի միջոցաւ տեւապէս սերտ յարաբերութեան մէջ էր Աստուծոյ հետ, միշտ պատրաստ եւ յօժարակամ գործադրելու Աստուծոյ կամքը:

Յիսուս լիովին կատարեց իրեն յամենուր պաշտօնը եւ իր խաչելութենէն ու թաղումէն երեք օր ետք յարութիւն առաւ, յաղթապանծ երկիմք համբարձաւ ու մատաւ Աստուծոյ աջ կողմը:

Պօղոս Առաքեալ իր կեանքի վերջաւորութեան դիտել տուաւ թէ իւրաքանչիւր քրիստոնէայ որ իր պարտականութիւնը լրիւ կը կատարէ ու հաստատ կը մնայ իր հաւատքիմ մէջ, կ'արժանանայ երկնային պարգեւիմ ու կը կենայ Աստուծոյ առջեւ: «Բարի պատեւրազմը պատեւրազմեցայ, ընթացքը կատարեցի, հաւատքը պահեցի, այսուհետեւ կայ ու կր մնայ իմծի համար արդարութեան պսակը՝ զոր Տէրը, արդար դատաւորը պիտի տայ իմծի, եւ ոչ միայն իմծի՝ այլ այն ամենում ալ որ իրեն յայտնուիլը սիրեցիմ» (Բ. Տիմոթ. Դ: 7-8):

Երկրային մեր կեանքը կարճ ու վաղանցուկ է: Պօղոսի մնամ մեր կեանքի օրիմակը դարձնեմք Յիսուս, ջանամք Ամոր մմամիլ, ապրիմք Աստուծոյ հրահանգներում համաձայն քրիստոնէական կեանք մը. կեանք մը որ հիմնուած ըլլայ սիրոյ եւ աւետարանական ճշմարտութիւններու վրայ, որպէս զի ամմամ վարդապետիմ հետեւողականութեամբ, մեմք եւս կարող ըլլամք սրտի գոհումակութեամբ ու յաջողութեամբ գիտակցութեամբ, մահուան դռնէն դէպի յաւիտեականութիւն անցնել առաջ, արտասամել. «Ամենայն իմջ կատարեալ է»:

ԲԱՐԳԷՆ ԹՕՓՃԵԱՆ

